

Seminář Drážního úřadu 7. a 8. 9. 2021

Jednotné osvědčení o bezpečnosti z pohledu Drážního úřadu

Ing. Jan Lehovec
Ředitel odboru drážní dopravy a licencí

- Evropské státy v koordinaci s Evropskou železniční agenturou zvolily **jednotný postup pro posuzování osvědčení o bezpečnosti** a uvádění vozidel na trh postupně v období od 16. 6. 2019 do 31. 10. 2020.
- **ERA vydává osvědčení o bezpečnosti v případě provozu ve více než jednom členském státě** a vybírá poplatky a platby související se zpracováním žádostí. Žadatel může svolit Evropskou železniční agenturu místo konkrétního NSA také pro posuzování žádosti pro jeden stát.
- Všechny žádosti o osvědčení o bezpečnosti se předkládají prostřednictvím informačního a komunikačního portálu spravovaného ERA - **One-Stop Shop**.
- Žadatelé o jednotné osvědčení o bezpečnosti **mohou požádat o přezkum rozhodnutí ERA** a v případě potřeby podat odvolání u Odvolacího senátu ERA.
- Potřeba **spolupráce mezi různými subjekty železničního systému** je velmi důležitá vzhledem k velkému počtu rozhraní, které je třeba řešit za účelem zajištění bezpečnosti železnic.

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2018/761, kterým se stanoví společné bezpečnostní metody pro dohled vykonávaný vnitrostátními bezpečnostními orgány po vydání jednotného osvědčení o bezpečnosti

~~Nařízení 1077/2012~~

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2018/762, kterým se stanoví společné bezpečnostní metody týkající se požadavků na systém zajišťování bezpečnosti

~~Nařízení 1158/2010 a 1169/2010~~

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/763, kterým se stanoví praktická pravidla pro vydávání jednotných osvědčení o bezpečnosti železničním podnikům

~~Nařízení 653/2007~~

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/764, o poplatcích a platbách splatných Agentuře Evropské unie pro železnice a o podmínkách jejich úhrady

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/545, kterým se stanoví praktická pravidla pro postup povolování železničních vozidel a typu železničních vozidel

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/779, kterým se přijímají podrobná ustanovení o systému udělování osvědčení pro subjekty odpovědné za údržbu vozidel

~~Nařízení 445/2011~~

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/796 o Agentuře Evropské unie pro železnice

~~Nařízení 881/2004~~

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/797 ze dne 11. května 2016 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii

~~Směrnice 2008/57/ES~~

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/798 ze dne 11. května 2016 o bezpečnosti železnic

~~Směrnice 2004/49/ES~~

- **Evropská nařízení** jsou platná dnem účinnosti, tj. **jsou závazná** pro Drážní úřad i subjekty
- **Směrnice je třeba transponovat do národní legislativy** a postupuje se podle nich až po účinnosti národní legislativy. Zde je třeba zmínit novelu zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, která je v současné době ve třetím čtení v Poslanecké sněmovně.
- **Přímý účinek směrnice** lze použít tehdy, kdy je tato směrnice v zájmu žadatele a žadatel tento postup požaduje.
- **Národní legislativa** může být v některých ustanoveních v rozporu s evropskou, která má přednost při jejím využití.
- **Postupujte v žádostech o vydání jednotného osvědčení podle platné evropské legislativy**

Making the railway system work better for society.

- Vnitrostátní bezpečnostní úřady se mohou na základě vzájemné dohody shodnout, že si budou **uznávat jednotná osvědčení** platná na území jednoho státu také na území sousedního státu pro přeshraniční úseky, popř. příhraniční úseky.
- *U žádosti týkajících se pouze železniční sítě ČR je možnost provozovat drážní přeshraniční dopravu na vymezených úsecích tratí, dle **uzavřených dohod se sousedními NSA**. Jednotné osvědčení o bezpečnosti je tedy rovněž platné bez rozšíření oblasti provozu pro dopravce jedoucí do pohraničních přechodových stanic sousedních členských států s podobnými vlastnostmi sítě a podobnými provozními předpisy.*
- Výhodou pro dopravce je, že **nemusí žádat o osvědčení jako pro více států**. V případě České republiky se vychází z již existujících mezistátních dohod.
- Drážní úřad má uzavřenou **dohodu s Dopravným úřadem (Slovensko)** a dále **předběžnou dohodu s UTK (Polsko)**.
- EBA (Německo) a BMK (Rakousko) jsou v jednání

- Pro žádosti o osvědčení platné pouze pro Českou republiku platí **jednotný správní poplatek** 1000 Kč bez ohledu na počet hodin a řídí se zákonem o správních poplatcích.
- Pro žádosti posuzované Evropskou agenturou platí **hodinová sazba**, tj. celkový poplatek je součtem počtu hodin jednotlivých NSA a ERA.
 - hodinová sazba ERA130 Euro
 - hodinová sazba DÚ.....40,02 Euro
- **Sazby jednotlivých NSA** musí být předem zveřejněny na internetových stránkách NSA.
- Podle dosavadních zkušeností se posouzení 1 žádosti ze strany DÚ je v rozpětí 80 – 120 hodin. Počet hodin je individuální, je závislý na kvalitě dodaných podkladů. **Do nákladů se započítávají také veškeré konzultace po podání žádosti v OSS, výkon státního dozoru, doplňující náklady např. na překlad apod.!**
- Žadatel má možnost také požádat ERA o **předběžné konzultace** k žádosti prostřednictvím OSS, tyto konzultace jsou opět zpoplatněny.

- Žadatel si musí zajistit **přístup do OSS prostřednictvím přihlašovacích údajů** (email a heslo).
- OSS komunikuje ve všech jazycích EU
- Žádosti lze podat v jazyku EU, v případě žádosti o osvědčení platné v ČR se žádost podává v českém jazyce. V případě žádostí pro více států je třeba národní části (posuzované NSA) v případě DÚ podávat v češtině.
- Je třeba nahrát **veškeré požadované dokumenty do OSS**, nestačí je donést na podatelnu DÚ.
- Doporučuje se **podávat žádosti 6 měsíců před koncem platnosti stávajícího osvědčení**. Platnost tohoto osvědčení se neprodlužuje!
- **Počáteční prověrka (30 dnů)**, kde se podle názvů dokumentů posuzuje, zda je žádost kompletní, tj. jsou přiloženy veškeré potřebné dokumenty.
- **Detailní prověrka (4 měsíce od okamžiku předložení všech povinných a doplňujících informací/dokumentů)**, kde se posuzuje obsah předložených dokumentů
- Poté následuje **ukončení procesu** vydáním osvědčení dopravce nebo závěrečné zprávy o posouzení pro ERA. Drážní úřad v případě žádostí posuzovaných ERA neovlivňuje, kdy je proces ukončen ze strany ERA.

- Systém bezpečnosti je třeba **předkládat primárně podle požadavků** nařízení 2018/762 a doporučujeme již podle směrnice 2016/798. Oblasti řešené pouze národní legislativou (např. oblast UTZ) nebo doby transpozice.
- **Mapovací tabulka**, kde se uvádí konkrétní odkazy na jednotlivé oblasti systému bezpečnosti.
- **Cílem systému bezpečnosti** je řešit procesy (postupy v případě konkrétních situací), dále oblast rizik a odpovědností zaměstnanců.
- Je třeba rozlišovat systém bezpečnosti pro celou společnost (dříve OSD část A) a části souvisejícími s národní částí (dříve OSD část B), např. předpisy pro konkrétní stát.
- **Seznam vozidel** (údaje o vozidlech v registru vozidel) a jejich použití.

- **Drážní úřad může vykonat státní dozor v průběhu posuzování žádosti o nové nebo obnovené osvědčení o bezpečnosti.**
- **Drážní úřad vykoná státní dozor během platnosti** (většinou 5 let) osvědčení o bezpečnosti u dopravce zaměřený na dodržování podmínek pro získání osvědčení.
- U dopravců a provozovatelů dráhy, kteří mají **osvědčení vydané do 30. 10. 2020** bez pozdějšího posouzení podle podmínek podle 4. železničního balíčku se postupuje podle nařízení 1158/2010 nebo 1169/2010 a 1077/2012.
- U dopravců nebo provozovatelů dráhy, kteří mají **osvědčení vydané po 31. 10. 2020** nebo jinak posuzovaných po tomto datu se postupuje podle nařízení 2018/761 a podmínek podle 2018/762.

K 31.08.2021 bylo vydáno nebo úspěšně posouzeno:

ERA 3 zahraniční dopravci (SK, HU, A)

DÚ 4 českí dopravci

K 31.08.2021 jsou posuzované:

ERA 4 zahraniční dopravci (SK)

DÚ 3 českí dopravci

Metodický pokyn č. 1/2020 Jednotné osvědčení o bezpečnosti

- vydán Drážním úřadem s platností od 31.10.2021
- stanovuje doporučené postupy pro získání osvědčení
- pokyn v současné době prochází revizí.

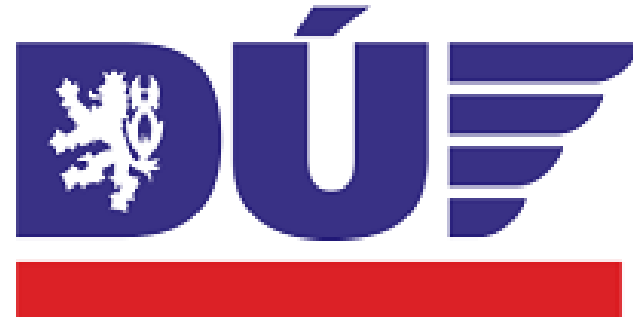
Veškeré informace k celé problematice, legislativu, metodiky a další užitečné odkazy naleznete na internetových stránkách Drážního úřadu:

www.ducr.cz/cs/potrebuji-si-vyridit/sekce-provozne-technicka/4-zeleznicni-balicek

Na stránkách Evropské železniční agentury:

www.era.europa.eu

Děkuji za pozornost

Ing. Jan Lehovec